

Dosarul nr. 3ra-419/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

27 mai 2020

mun. Chișină

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al
Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Natalia Corciubaș împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului
Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu
privire la recunoașterea netemeinicii răspunsului, obligarea stabilirii, calculării și
achitării indemnizației pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului,

împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 18 mai 2019, Natalia Corciubaș, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali,
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției
al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de
Asigurări Sociale, solicitând recunoașterea netemeinicii răspunsului Direcției de
Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției cu nr. C-446/19 din 03
mai 2019, obligarea Inspectoratului General al Poliției de a stabili, calcula și achita
indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta
de trei ani.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform certificatului de
căsătorie seria xxxxx nr. xxxxx, eliberat la 12 noiembrie 2012 de către OSC mun.
Chișinău, la 20 mai 2006 a fost încheiată căsătoria cu Ghenadie Corciubas, care este
angajat al Inspectoratului de Poliție Ciocana mun. Chișinău și deține funcția de ofițer
principal de sector al sectorului de Poliție nr. 1.

Reclamanta a indicat că la xxxxx, în familia acestora, s-a născut fiul xxxxx,
drept dovadă servind certificatul nr. xxxxx, eliberat la 12 august 2017 de către OSC
mun. Chișinău. La moment reclamanta nu este angajată în câmpul muncii, fiind pe
deplin la întreținerea soțului și prin urmare, confirmă pe propria răspundere că până
în prezent nu a activat în câmpul muncii și nu are venit asigurat. Potrivit art. 3 al

Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, poliția activează în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezenta lege, cu alte acte normative în vigoare și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Conform art. 124 alin.(1) din Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate, ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin.(2).

Partea reclamantă a mai afirmat că baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Astfel, baza de calcul a indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului, iar indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat.

Natalia Corciubaș a declarat că, la nenumăratele adresări înaintate Departamentului de Poliție Chișinău, primea doar promisiuni, fără a fi întreprinse anumite acțiuni. La cererea prealabil înaintată Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani la care a primit răspuns cu nr. 18284 din 13 noiembrie 2018, în care i s-a comunicat că de către secția de finanțe a Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției va fi luată la evidență contabilă și i se va achita indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, după identificarea sursei de finanțare. Ulterior, la 03 mai 2019, Departamentul de Poliție Chișinău, prin răspunsul cu nr.C-446/19, i-a recomandat reclamantei să se adreseze la Casa Națională de Asigurări Sociale pentru a beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului. La rândul său, prin scrisoarea cu nr. C-933/19 din 08 mai 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că din conținutul cererii prelabile nu poate fi dedus faptul contestării unui act administrativ individual, deci nu există temei pentru examinarea cererii prelabile.

Reclamanta a opinat că răspunsurile eliberate sunt nefondate și neîntemeiate, pasibile de a fi declarate ilegale, din motiv că Direcția de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, ca angajator, nu efectuează plăți cu titlu de contribuții în bugetul asigurării sociale de stat. Potrivit art. 61 alin. (1) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul poliției nr. 320 din 27.12.2012, viața, sănătatea și capacitatea de muncă a polițistului sunt supuse asigurării de stat obligatorii din bugetul de stat. În acest sens, articolul 37 alin. (4) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului prevede că concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se plătesc polițistului și soției aflate la întreținerea polițistului la locul de serviciu al acestuia din bugetul de stat. Deci, în aceste circumstanțe, reclamanta a declarat că soțiile colaboratorilor de poliție, neangajate în câmpul muncii și care nu au un venit asigurat, indemnizațiile de maternitate, indemnizațiile unice la nașterea copilului și indemnizațiile lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, li se vor calcula și achita la locul de serviciu al soțului polițist, din bugetul de stat. Respectiv, Direcția de Poliție mun.

Chișinău este obligată să-i stabilească, calculeze și să-i achite indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, pentru copilul minor, de la data nașterii acestuia.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Corciubaș, reprezentată de Vladimir Kovalî, împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea netemeinicii răspunsului, obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului; s-a stabilit netemeinicia răspunsului Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. C-446/19 din 30.05.2019; s-a obligat Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne să stabilească, calculeze și achite Nataliei Corciubaș indemnizația pentru îngrijirea copilului xxxxx de la xxxxx până la vârsta de 3 ani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 08 octombrie 2019 și ulterior la 28 noiembrie 2019, Inspectoratul General al Poliției a contestat-o cu apel, solicitând casarea integrală a hotărârii, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva hotărârii din 07 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, citând prevederile art. 2 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, art. 124 alin.(1), (2) din Codul muncii, art. 4 pct. 1¹ al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999, art. 16 alin. (6), art. 18 alin. (6) lit. a), art. 6 alin. (1), (2), (7) și art. 7 alin. (8) al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XIV din 22.07.2004, precum și art. 40 alin. (6) și (7) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16.12.2016, a reținut că prima instanță întemeiat a admis integral acțiunea și just a stabilit netemeinicia răspunsului Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne nr. C-446/19 din 30 mai 2019, precum și a obligat Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne să stabilească, calculeze și achite Nataliei Corciubaș indemnizația pentru îngrijirea copilului minor xxxx de la xxxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, deoarece din înscrisurile anexate la materialele cauzei s-a demonstrat că Natalia Corciubaș nu este angajată în câmpul muncii, nu beneficiază de indemnizație pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani și se află la întreținerea soțului asigurat. Astfel, în circumstanțele în care normele legale enunțate stabilesc expres dreptul soției aflate la întreținerea funcționarului cu statut special de a beneficia de indemnizația de creștere a copilului minor, stabilind condiții pentru aceasta, care sunt întrunite de reclamantă.

Referitor la argumentul invocat în cererea de apel precum că Inspectoratul General al Poliției nu mai este competent de a achita indemnizația solicitată din motiv că copilul minor xxxxx este născut la xxxxx, iar cererea pentru calcularea, stabilirea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani a fost înaintată la 19 septembrie 2017, instanța de apel l-a considerat

neîntemeiat, ori prin răspunsul Inspectoratului General al Poliției din 13 noiembrie 2018 (f.d.10) se confirmă că reclamantei i s-a comunicat că, de către Secția Finanțe a Direcției de Poliție mun. Chișinău, va fi luată la evidența contabilă și achitată indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, după identificarea surselor financiare și prezentarea documentelor necesare. În acest sens, instanța de apel a precizat și faptul că conform art. IX din Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 184 din 26 iulie 2018, în vigoare din 01 ianuarie 2019, indemnizațiile stabilite până la intrarea în vigoare a prezentei legi vor fi achitate la locul de serviciu al militarilor care îndeplinesc serviciul prin contract, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale sistemului penitenciar, al ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție, din bugetul de stat. Respectiv, în cauza dată, se confirmă că cererea de acordare a indemnizației solicitate a fost soluționată de Inspectoratul General al Poliției la 13 noiembrie 2018, adică până la 01 ianuarie 2019.

În final, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, instanța de apel a conchis că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural.

La 26 decembrie 2019 și respectiv la 04 februarie 2020 Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, întrucât instanța de apel la examinarea cauzei nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și s-a abținut de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări formulate în cererea de apel, aspecte care în esență a succedat adoptarea unei hotărâri nemotivate, rezultate din încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material pertinente speței.

La fel, s-a susținut că instanța de apel eronat a respins cererea de apel și a menținut hotărârea primei instanțe, or în conformitate cu Legea nr. 184 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare din 01 ianuarie 2019, au fost operate modificări la art. 40 alin. (6) și (7) a Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne fiind asimilată procedura de stabilire și achitare a indemnizațiilor de maternitate și îngrijire a copilului cu procedura valabilă pentru salariații civili, instituția responsabilă, fiind desemnată Casa Națională de Asigurări Sociale. Totodată, prin același act legislativ a fost abrogat art. 40 alin. (8) a Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016, care stipula că indemnizațiile acordate pentru concediile prevăzute la alin. (5) și (6) se plătesc la locul de muncă al funcționarului public cu statut special, din bugetul de stat.

Totodată, recurentul a menționat că prevederile art. 37 alin. (4) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului indică expres că concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru

îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat. Din prevederile respective se conchide faptul că soția aflată la întreținerea soțului beneficiază doar de indemnizația de maternitate, nu și de indemnizația pentru îngrijirea copilului. În același timp, recurentul a invocat că potrivit prevederilor legislației în vigoare, soția poate beneficia de dreptul de a fi stabilită indemnizația pentru îngrijirea copilului ca unei persoane neasigurate pentru o perioadă de până la 1,5 ani din contul bugetului asigurării sociale de stat, fapt stabilit și la pct. 4, lit. a) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, unde este menționat că persoanele asigurate/neasigurate beneficiază de indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani – în cazul persoanelor asigurate și indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 1,5 ani – în cazul persoanelor neasigurate, în vigoare la 31 decembrie 2014. Astfel, constatarea statutului persoanei este foarte importantă, ori pentru fiecare în parte este prevăzută o procedură, cuantumul și perioadă diferită de achitare a indemnizației de îngrijire a copilului.

La 12 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Nataliei Corciubaș și avocatului acestuia Vladimir Kovali, precum și intervenientului accesoriu Casei Naționale de Asigurări Sociale copia recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 122).

Completul specializat relevă că participanții la proces au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f.d. 126-128).

La 27 februarie 2020 Natalia Corciubaș, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a depus referință la recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției împotriva deciziei din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

Conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 26 decembrie 2019, iar Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs la 26 decembrie 2019, Completul ajunge la concluzia că recurentul s-a conformat prevederilor legale prevăzute la art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din

art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1,

p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă,

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan